

Datum

2026-05-28

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

FSN-2025-6116

Yttrande

Till

Stadskontoret

Initiativtagare Tord Lind

**Malmöinitiativ gällande stärkt stöd för
teckenspråkiga inom socialtjänsten
EF20250337**

Funktionsstödsnämnden lämnar följande svar på initiativet:

Yttrande

Tack för ditt initiativ. I Malmö stad finns tre socialtjänstnämnder.

Funktionsstödsnämnden ansvarar för insatser som riktar sig till barn och vuxna personer som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), LSS-lagen innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer

1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Funktionsstödsnämnden ansvara också för insatser till vuxna personer med psykiska funktionsnedsättningar och psykisk sjukdom och till barn med fysiska funktionsnedsättningar eller somatisk sjukdom.

I funktionsstödsförvaltningen är även Malmö stads funktionsstöds- och tillgänglighetssamordnare placerade, vilka har ett stadsövergripande uppdrag som syftar till att samordna och driva på arbetet med tillgänglighet och tillgänglighetsfrämjande åtgärder. I uppdraget ingår att ge stöd och vägledning till Malmöbor, funktionsrättsorganisationer och tjänstepersoner i Malmö stads förvaltningar. Funktionsstöds- och tillgänglighetssamordnarna värnar särskilt personer med funktionsnedsättning, utgår från en bred definition av begreppen funktionsnedsättning och tillgänglighet och arbetar för att Malmö stad ska vara tillgänglig för alla.

Funktionsstödsnämnden svarar på Malmöinitiativet utifrån dessa ansvarsområden.

Malmö är en kommun med stor mångfald. Det medför ett stort behov av att anpassa språk, innehåll och format efter målgruppernas kunskap och syftet med kommunikationen. Att alla i kommunen kan tillgodogöra sig information är viktigt ur demokratiskt hänseende. Funktionsstödsnämndens medarbetare är vana vid att möta människor med olika förutsättningar i livet. Att göra det på ett inkluderande vis och med respekt för individen är centralt i socialtjänstens uppdrag. För de som har behov av det är tolk en lagstadgad rättighet enligt förvaltningslagen och språklagen.

Initiativet innehåller sex förslag, vilka besvaras av nämnden enligt följande:

1. Tillhandahåll information på svenskt teckenspråk via kommunens webbplats och sociala medier.

Malmö stad har gemensamma kommunikationsriktlinjer för språkval, översättningar och format för de som arbetar med kommunikation. Det finns stöd för hur medarbetare kan planera kommunikation och kommunikationsinsatser till Malmöbor som inte har svenska som förstaspråk, vilket inkluderar de som har teckenspråk som förstaspråk. Inom nämndens uppdrag ingår att samordna områdena funktionsstöd och tillgänglighet för Malmö stad som helhet. Inom ramen för det sker arbete för att säkerställa tillgänglighet och anpassad kommunikation, vilket inkluderar information på teckenspråk via kommunens webbplats och sociala medier. Samverkan sker också med Myndigheten för delaktighet.

Nämnden ser ett behov av att utreda och tydliggöra vilken information som ska tillhandahållas på svenskt teckenspråk, var informationen ska finnas, hur och av vem bedömningen av vilken information som ska tas fram kommer att göras, vart man som Malmöbo vänder sig om en är i behov av information på teckenspråk samt hur funktionsrättsorganisationer och döva Malmöbor kommer att involveras för att säkerställa att de åtgärder som vidtas motsvarar målgruppens behov.

Ett gemensamt ramverk som gäller Malmö stads alla förvaltningar, för att säkerställa att döva Malmöbor får likvärdig service, är eftersträvansvärt. Eftersom aktuellt Malmöinitiativ gäller stärkt stöd till socialtjänsten kan utveckling av ett gemensamt ramverk inledningsvis omfatta och gälla för de tre socialförvaltningarna. Begripsam är en förening och ett forskarkollektiv med expertis inom kognitiv tillgänglighet och ett gott exempel som förvaltningen kan ta del och lära av.

Det pågår också ett arbete på stadskontoret med fokus på hur Malmö stad bättre kan nå fram med kommunal information till personer som är döva samt personer med behov av enklare svenska. Även frågor om hur kommunikatörer inom Malmö stad arbetar med tillgänglighet och teckenspråk har aktualiserats inom ramen för detta utvecklingsarbete.

Funktionsstödsförvaltningen och funktionsstöds- och tillgänglighetssamordnarna kommer fortsätta följa och om möjligt utveckla samarbetet inom Malmö stad.

2. Anställ kompetenta teckenspråkiga döva för uppgifter inom SOL med mera

I Malmö stads budget står det att Malmö stad ska vara en organisation fri från diskriminering. Kommunens medarbetare ska spegla Malmöbornas skilda bakgrunder och erfarenheter. Inom ramen för projektet ”Kompetensförsörjning genom att Spegla Malmö” genomförs en mängd aktiviteter som syftar till att främja mångfald och skapa en organisation fri från diskriminering.

Förvaltningens verksamhet Vägledning och stöd ger social rådgivning och vägledning till dem med psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning. Verksamheten är ny och kommer framåt stärka språkkompetensen, inklusive teckenspråk och dövkultur, hos medarbetarna. Det är också meriterande som medarbetare att ha egen erfarenhet av ohälsa eller funktionsnedsättning. Förvaltningen ser också ett behov av att stärka kompetensen generellt kring språk, dövkultur och teckenspråk hos medarbetare inom förvaltningen. Genom att vissa medarbetare har en kvalitativ kompetens kring dövkultur och teckenspråk kan de också lära vidare till andra medarbetare.

3. Inför videotolkning och bildtelefoni (på svenskt teckenspråk) som standard i kontakt med socialtjänsten.

Kontaktcenter i Malmö stad arbetar redan med videotolkning och bildtelefoni och socialtjänsten kan lära av deras erfarenheter för att skapa förutsättningar för att erbjuda samma tjänst på likvärdigt sätt.

Det finns ett pågående utvecklingsarbete mellan funktionsstödsförvaltningen och Kontaktcenter inom vilket förvaltningen ser över möjligheten att införa videotolkning och bildtelefoni, särskilt kopplat till Vägledning och stöd.

4. Utbilda socialtjänstens personal i dövkultur och teckenspråkens betydelse.

För att förverkliga FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning behöver perspektivet finnas med i kommunens samtliga verksamheter. Språkkompetens är ett prioriterat område för funktionsstödsnämnden. Språkresan är en riktad satsning för att stärka språk- och kommunikationsförmågan hos medarbetare inom förvaltningens verksamheter. Syftet är att stärka medarbetarnas språk- och kommunikationsförmåga, skapa en inkluderande språkkultur samt förbättra kvaliteten, tryggheten och arbetsmiljön i verksamheten. En av de saker som planeras under 2026 är att undersöka behov kopplade till dövkultur och teckenspråkskompetens inom förvaltningens LSS-boenden. (ur funktionsstödsnämndens Nämndsbudget 2026)

Funktionsstödsnämndens verksamheter använder teckenspråkstolktjänst vid behov. Utifrån en inventering av behov hos brukare i nämndens verksamheter har utbildning i grundläggande teckenspråk och dövkultur genomförts för utvalda medarbetare på LSS-boenden i slutet av 2025.

För att ge medarbetare möjlighet till utbildning inom dövkultur och teckenspråk har förvaltningen lagt till en utbildning i Malmö stads lärplattform Malmö Lär. Utbildningen är tillgänglig för alla medarbetare i funktionsstödsförvaltningen. Ambitionen är att de andra socialförvaltningarna och även övriga förvaltningar i Malmö stad ska kunna ta del av utbildningen. Det handlar också om kompetensutveckling för att skapa förståelse för historik kring dövkultur och vad som är viktigt när medarbetare möter en döv person, kunskap som till viss del tillgodoses genom utbildningen i Malmö Lär.

Initiativtagaren har framfört att han gärna förmedlar förslag på ytterligare utbildningar och en föreställning av Riksteatern Crea. Förvaltningen tar gärna emot förslag men behöver kvalitetssäkra dem innan de kan användas i verksamheterna.

5. Samverka med dövföreningar och intresseorganisationer för att identifiera behov och lösningar.

Nämnden ser samverkan med dövföreningar och intresseorganisationer som en del av grunduppdraget, där strukturer och förutsättningar för samverkan kan stärkas.

Samverkan sker på övergripande plan genom förvaltningsövergripande brukarråd och den årliga Föreningsträffen. Förvaltningen ser också fortsatt samverkan genom dialog som en möjlighet kring mer avgränsade områden och behov.

Förvaltningen ser också ett behov av att hitta gemensamma samverkansformer med andra förvaltningar i Malmö stad då Malmö stad behöver erbjuda likvärdigt stöd och service. Funktionsstödsförvaltningen och funktionsstöds- och tillgänglighetssamordnarna kommer fortsätta följa och om möjligt utveckla samarbetet inom Malmö stad.

6. Erbjud vissa insatser utan behovsprövning till teckenspråkiga, t.ex. samtalsstöd eller vägledning.

Det är funktionsstödsnämnden som beslutar om insatser utan behovsprövning. Förvaltningen erbjuder dock samtalsstöd och vägledning hos förvaltningens nya mottag Vägledning och stöd. Medarbetarna på Vägledning och stöd ska kunna möta Malmöbor med olika behov och ska därför vara kunniga i olika språk inklusive teckenspråk och dövkultur. Förvaltningen tar också med sig att behovet kan se olika ut inom gruppen döva med döva, hörselskadade och dövblinda samt att det finns behov av direktkommunikation utan en tredje part.

Verksamheten Vägledning och stöd är ny vilket innebär att förvaltningen behöver prova sig fram och se hur den bäst kan möta de behov som finns. Inom ramen för detta kommer förvaltningen bjuda in till dialog med intresseorganisationer.

Förvaltningen behöver även utreda när vardagstolkning, som Region Skåne ansvarar för, kan användas och när förvaltningen ansvarar för tolk.

Funktionsstödsnämnden föreslår att Malmöinitiativet ska anses vara besvarat med vad som framförs i yttrandet

Ordförande Roko Kursar (L)

Nämndsekreterare Jesper Salö

Särskilda yttranden

Malin Ahlström (M), Lise-Lott Douhane (M), Joakim Larsson (M), Björn Lenander (M), Karin Leo (M) och Ewa Langerbeck (C) inkommer med ett särskilt yttrande i ärendet. (se **Bilaga 1**)

Madeleine Håkansson (V), Marcus Falk (V) och Nina Delfin (V) inkommer med ett särskilt yttrande i ärendet. (se **Bilaga 2**)